

Kursplan

Fakulteten för samhällsvetenskap

Institutionen för utbildningsvetenskap

AU521L Värdepedagogiska frågeställningar, 30 högskolepoäng

Issues in Ethical Education, 30 credits

Ämnesgrupp

Utbildningsvetenskap/didaktik allmänt

Nivå

Avancerad nivå

Fördjupning

A1N

Fastställande

Fastställd 2010-06-13

Senast reviderad 2013-12-12 av Fakulteten för samhällsvetenskap. Fastställande instans ändrad

Kursplanen gäller från och med höstterminen 2014

Förkunskaper

För behörighet till kursen krävs betyget Godkänt på AU100L, samt 90 hp i en inriktning.

Mål

Efter avslutad kurs ska den studerande visa förmåga att:

- identifiera, analysera och reflektera över teorier som förklarar individens socialisation
- identifiera, analysera och reflektera över det sociala samspelets betydelse för lärande
- identifiera, analysera och reflektera över värdegrundsbegreppets mångfald
- tillämpa innebörden av begreppen likvärdighet och socialt hållbar samhällsutveckling
- identifiera och reflektera över villkoren för ett inkluderande förhållningssätt
- självständigt och kritiskt använda relevanta forskningsresultat
- självständigt leda och möta barn och ungdomar i pedagogisk verksamhet i enlighet med kursens bärande innehåll.
- visa förmåga att använda vetenskapliga teorier och metoder för att i ett självständigt arbete analysera och kommunicera den pedagogiska verksamheten.

Delkurs 1: Sociokulturella perspektiv 3 hp

Efter avslutad delkurs ska den studerande visa förmåga att identifiera, analysera och reflektera över:

- de ömsesidiga påverkansprocesser som uppstår mellan individ och omgivning
- hur värden och normer kan medieras i en pedagogisk praktik

- hur likabehandling kan främjas i mötet med barn och unga
- hur kommunikation kan konstrueras för utvecklande av relationsarbete och lärande för socialt hållbar samhällsutveckling.

Delkurs 2: Specialpedagogiska perspektiv 3 hp

Efter avslutad delkurs ska den studerande visa förmåga att identifiera, analysera och reflektera över :

- vägar till uppfyllelse av intentionen "en skola för alla"
- pedagogiska strategier att möta social utsatthet och funktionsnedsättning
- kritiska aspekter gällande arbetet med individuella utvecklingsplaner och åtgärdsprogram
- sitt eget lärande i relation till specialpedagogiskt förhållningssätt

Delkurs 3: Interkulturella perspektiv 3 hp

Efter avslutad delkurs ska den studerande kunna:

- visa förmåga att reflektera över fenomenet mångfald ur ett interkulturellt perspektiv
- redogöra för såväl första- som andraspråkets betydelse för individens utveckling och lärande
- känna till migrationsprocesser och deras konsekvenser
- visa förmåga att identifiera, analysera och reflektera över sociala konstruktioner såsom etnisk maktordning, jämställdhet och likavärde

Delkurs 4: Att möta barn och unga i en pedagogisk verksamhet 6 hp

Efter avslutad delkurs ska den studerande kunna:

- tillämpa ett professionellt bemötande i mötet med barn och ungdomar i en pedagogisk verksamhet
- visa förmåga att självständigt leda en grupp barn och ungdomar utifrån etiska aspekter
- kritiskt och självständigt planera och genomföra informationssökning i digitala medier
- kritiskt och självständigt reflektera över egna och andras erfarenheter

Delkurs 5: Uppsats - Utbildningsvetenskap 15hp

Efter avslutad kurs ska den studerande kunna:

- kritiskt och självständigt analysera och reflektera över forskningsresultat
- visa förmåga att använda vetenskapliga teorier och metoder för att undersöka, analysera och kommunicera den pedagogiska verksamheten utifrån kursens olika perspektiv.

Innehåll

PROGRESSIONSLINJER

Progressionslinjerna ska genomsyra kursen i dess helhet.

SPRÅKET SOM REDSKAP

Språkets roll i kunskapsutvecklingen behandlas som redskap för kommunikation. Läsning av skönlitteratur kopplat till seminarier ingår. Samtalets och reflektionens betydelse för utvecklandet av ett professionellt förhållningssätt belyses och praktiseras. Vetenskapligt skrivande vidareutvecklas via olika texter.

IKT OCH LÄRANDE

Olika sätt att använda digitala medier för lärande och utveckling synliggörs. Den digitala arenan och dess påverkan på lärares fostransuppdrag behandlas. Förmågan att söka information i vetenskapliga databaser för såväl vetenskapligt skrivande som framtida yrkesutövande utvecklas.

VETENSKAPLIG PROGRESSION

Ett vetenskapligt förhållningssätt i förhållande till lärarprofessionen utvecklas och fördjupas. Olika datainsamlingsmetoder (observation, enkät och intervju) urskiljs. Kompetens att tillvarata och kritiskt granska forskningsresultat utvecklas.

LÄRARPROFESSIONEN

Genom verksamhetsförlagd utbildning utvecklas självkännedom och ett professionellt förhållningssätt. Uppmärksamhet riktas mot kursens bärande innehåll vilket tillämpas utifrån mångfaldens förutsättningar och etiska aspekter i en skola för hållbar utveckling.

Delkurs 1 Sociokulturella perspektiv 3 högskolepoäng

- barns och ungas socialisation utifrån sociokulturellt perspektiv
- gruppens påverkan på individen
- värdepedagogik och värdegrundsbegreppet i teori och praktik
- kommunikationens betydelse för ett professionellt yrkesutövande, utvecklingssamtal
- likabehandling, mobbning, kränkande behandling, diskriminering, trakasserier och andra kränkande handlingar

Delkurs 2 Specialpedagogiska perspektiv 3 högskolepoäng

- specialpedagogikens historiska och ideologiska framväxt nationellt och internationellt
- kategoriskt och relationellt perspektiv på specialpedagogisk verksamhet
- specialpedagogiskt förhållningssätt
- inkluderande lärmiljöers förutsättningar och villkor
- socialt utsatta barn och unga
- individuella utvecklingsplaner och åtgärdsprogram och kompensatoriska hjälpmedel
- funktionsnedsättning och pedagogiska strategier
- elevhälsans uppdrag och tvärprofessionell samverkan

Delkurs 3 Interkulturella perspektiv 3 högskolepoäng

- mångfaldens möjligheter i förskoleverksamhet, skolbarnomsorg och skola
- migrationens orsaker och konsekvenser
- intersektionella perspektiv, andrafiering och sociala konstruktioner
- främlingsfientlighet och etnisk diskriminering
- arbete med traumatiserade barn och unga
- språkutvecklande arbetssätt
- språkmöten och språkets betydelse för individen

Delkurs 4 Att möta barn och unga i en pedagogisk verksamhet 6 högskolepoäng

Delkursen innehåller 6 hp VFU.

- uppmärksamhet riktas mot mångfaldens förutsättningar och möjligheter samt hållbar utveckling i en skola för alla
- medverkan i den pedagogiska verksamhetens alla delar
- insyn i arbetet kring värdering och bedömning av barns och ungas lärande, individuella utvecklingsplaner och utvecklingssamtal
- inblick i den lokala pedagogiska verksamhetens lärmiljö ur ett likvärdighetsperspektiv
- systematisk reflektion och dokumentation i form av videoobservation över studentens eget förhållningssätt i den pedagogiska verksamheten

Delkurs 5 Uppsats - Utbildningsvetenskap 15 högskolepoäng

Delkursen innehåller 15 hp.

- vetenskapsteori och forskningsetik
- datainsamlingsmetoder; enkät, observation och intervju
- med utgångspunkt i kursens bärande innehåll och frågeställning hämtad från VFU genomförs ett självständigt arbete
- kritisk granskning av vetenskapliga rapporter
- litteratursökning

Undervisningsformer

Undervisningen bedrivs i form av föreläsningar, seminarier, arbete i studiegrupp.

Obligatorisk närvaro krävs under hela eller delar av kursen och detta framgår av schema eller studiehandledning.

Examinationsformer

Kursen bedöms med betygen Underkänd, Godkänd eller Väl godkänd.

Bedömning av de studerandes kunskaper sker kontinuerligt. Betyg sätts i varje delkurs och sammanställs till ett slutgiltigt betyg på hela kursen.

Examinationen sker i muntlig och skriftlig form, enskilt och i grupp. En variation av examensformer används.

För betyget Godkänd krävs att målen är uppfyllda samt att den studerande muntligt och skriftligt fullgjort de uppgifter som ingår i kursen, aktivt har medverkat vid seminarier samt under kursen visat ett förhållningssätt i överensstämmelse med gällande etiska regler och styrdokument. För betyget Väl godkänd på hela kursen krävs Väl godkänd på minst 21 hp.

Antalet VFU-tillfällen är begränsat till två.

Kursvärdering

Kursvärdering genomförs kontinuerligt muntligt och/eller skriftligt under kursens gång. Efter avslutad kurs genomförs en skriftlig kursvärdering. Kursvärderingen sammanställs och arkiveras på institutionen. Resultatet återkopplas till de studenter som gått kursen samt presenteras tillsammans med eventuellt vidtagna åtgärder för studenterna nästa gång kursen ges.

Kurslitteratur och övriga läromedel

Litteraturförteckning Delkurs 1 - Sociokulturella perspektiv 3 hp

Obligatorisk kurslitteratur

Hundeide, Karsten (2010). *Sociokulturella ramar för barns utveckling : barns livsvärldar*. Lund: Studentlitteratur, (250 s).

Hägg, Kerstin & Kuoppa, Svea Maria (2007). *Professionell vägledning - med samtal som redskap*. Lund: Studentlitteratur, (115 s).

Redegard, Margareta (2006). *Såsom i en spegel. Elevers upplevelser av utvecklingssamtal*. Kalmar: Högskolan i Kalmar, (67 s).

Skolverket. (2009). *Allmänna råd och kommentarer. För att främja likabehandling och förebygga diskriminering, trakasserier och kränkande behandling*. Stockholm: Skolverket, (40s). www.skolverket.se.

Skolverket (2009). *På tal om mobbning - och det som görs*. Stockholm: Fritzes, (110 s). www.skolverket.se/publikationer?id=2224

Litteraturförteckning Delkurs 2 - Specialpedagogiska perspektiv 3 hp

Obligatorisk litteratur

Ahlberg, Anne (2007). Specialpedagogik av igår, idag och i morgon. *Pedagogisk Forskning i Sverige*. 12(2) s 84-95. Göteborg: Göteborgs universitet, (12 s).

Aspelin, Jonas (2003). *Zlatan, Caligula och ordningen i skolan - en interaktionistisk analys*. Lund: Studentlitteratur, (174 s).

Colnerud, Gunnel (2003). *Makten över elever och kollegialitetens paradox*. Locus. Nr 3 s 16-27 (12 s).

Gustafsson, Lars H. (2001). *Kvalitet inom elevhälsan – vad är det och hur kan det mätas? Att arbeta med särskilt stöd några perspektiv*. Stockholm: Skolverket, (s 21-51) (31 s).

Karlsudd, Peter (2002). *Tillsammans - integreringens möjligheter och villkor*. Rapport D, 2002:1. Kalmar: Institutionen för Hälso- och beteendevetenskap, Högskolan i Kalmar, (51 s).

Karlsudd, Peter (2007). The “Narrow” and the “Wide” Activity: the Circumstances of Integration. *The International Journal of Disability, Community & Rehabilitation*. Volume 6 No 1, (8 s).

Persson, Bengt (2004). Specialpedagogik och dokumentation i en skola för alla – en fråga om likvärdighet, rättvisa eller rättigheter? *Utbildning & Demokrati*, 13(2) (s 97-113) (17 s).

Rosenqvist, Jerry (2007). Landvinningar på väg mot en skola för alla. *Pedagogisk Forskning i Sverige*. 12(2) s 109-118. Göteborg: Göteborgs universitet, (19 s).

Skolverket (2010). *Risk för IG*. Stockholm: Skolverket, (64 s).

Skolverket (2011). *Sörskilt stöd i grundskolan*. Stockholm: Skolverket, (96 s).

Socialstyrelsen (2004). *Anmälningsskyldighet om missförhållanden som rör barn*. (80 s).

En valbar bok till ett litteraturseminarium enligt instruktion från kursansvarig

Litteraturförteckning Delkurs 3 - Interkulturella perspektiv 3 hp

Obligatorisk litteratur

Elmeroth, Elisabeth (2008). *Etnisk maktordning i skola och samhälle*. Lund: Studentlitteratur, (180 s).

Elmeroth, Elisabeth & Häge, Johan. (2009). *Flyktens barn*. Lund: Studentlitteratur, (137 s).

Aktuell internationellt publicerad artikel.

En skönlitterär bok väljs i samråd med kursansvarig.

Litteraturförteckning Delkurs 4 - Att möta barn och unga i en pedagogisk verksamhet 6 hp

Obligatorisk litteratur

Litteratur väljs i samråd med kursansvarig.

Litteraturförteckning Delkurs 5 - Uppsats - Utbildningsvetenskap 15 hp

Listnr: 5 Obligatorisk litteratur

Forsberg, Christina & Wengström, Yvonne (2003). *Att göra systematiska litteraturstudier*. Stockholm: Natur och Kultur, (203 s).

Utöver kurslitteratur från tidigare delkurser väljer den studerande ca 400 s inför fördjupningsarbete som belyser ett speciellt tema.